

รายงานภาพรวมธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย
(Suspicious Transaction Report – STR)
ในห้วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ๒๕๖๒

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) โดยกองข่าวกรองทางการเงิน ได้จัดทำสรุปรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย ที่ได้รับจากผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรม (ผู้มีหน้าที่รายงานฯ) ในห้วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๖,๔๙๑ รายงาน สรุปรายงานสำคัญได้ดังนี้

๑. รายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยในเชิงพื้นที่ของผู้มีหน้าที่รายงานฯ

จำนวน STR ในระดับจังหวัดโดยไม่คำนึงถึงพื้นที่ภาค พบว่าจังหวัดที่ตั้งของธนาคารหรือผู้มีหน้าที่รายงานฯ ที่ส่งรายงานฯ ไปยังสำนักงาน ปปง. มากที่สุด ๒๐ ลำดับแรก ได้แก่

ลำดับ	จังหวัด	จำนวน STR	ลำดับ	จังหวัด	จำนวน STR
๑	กรุงเทพมหานคร	๕,๙๓๙	๑๑	พะเยา	๑๖
๒	นนทบุรี	๔๗	๑๒	เชียงราย	๑๖
๓	สงขลา	๔๓	๑๓	นครปฐม	๑๕
๔	เชียงใหม่	๓๒	๑๔	นครสวรรค์	๑๔
๕	ปทุมธานี	๓๑	๑๕	ขอนแก่น	๑๒
๖	ชลบุรี	๒๙	๑๖	นครราชสีมา	๑๒
๗	สมุทรปราการ	๒๙	๑๗	ระยอง	๑๐
๘	สระแก้ว	๒๒	๑๘	นครพนม	๙
๙	สุราษฎร์ธานี	๒๐	๑๙	นครศรีธรรมราช	๘
๑๐	ภูเก็ต	๑๙	๒๐	ระนอง	๘

หมายเหตุ: จังหวัดที่ตั้งของผู้มีหน้าที่รายงานที่ไม่มี STR ส่งไปยังสำนักงาน ปปง. มีจำนวน ๙ จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร ตราด บึงกาฬ ยะลา ลำปาง สกลนคร อุทัยธานี แพร่ และแม่ฮ่องสอน

๑.๑ มูลเหตุอันควรสงสัยจากรายงาน STR

ข้อมูลที่สถาบันการเงินส่งรายงาน STR มายังสำนักงาน ปปง. พบมูลเหตุอันควรสงสัยที่เป็นสาเหตุการรายงานว่ามีพื้นที่ที่มีการรายงานธุรกรรม STR จำนวนมาก ไม่ได้แสดงให้เห็นว่าพื้นที่เหล่านั้นเป็นที่เกิดเหตุอาชญากรรมจำนวนมากดีเสมอไป ยกตัวอย่างเช่น อาชญากรรมประเภทการฉ้อโกงหรือการหลอกให้โอนเงินที่มีผู้เสียหายอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร แต่บัญชีเงินฝากธนาคารที่ใช้ในการรับโอนเงินจากผู้เสียหายถูกเปิดที่สาขานาครที่ตั้งอยู่นอกเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อผู้เสียหายแจ้งความกับสถานีตำรวจในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พนักงานสอบสวนจะส่งหมายเรียกพยานเอกสารหรือคำสั่งให้อายัดบัญชีฯ ที่ใช้รับโอนเงิน ไปยังสาขานาครเจ้าของบัญชีฯ ที่ตั้งอยู่นอกเขตกรุงเทพมหานคร หรือธนาคารที่เป็นสำนักงานใหญ่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร อาจประสานงานไปยังสาขานาครเจ้าของบัญชีที่ตั้งอยู่ใน

ส่วนภูมิภาค กรณีนี้ สาขานาการเจ้าของบัญชีที่คนร้ายได้เปิดไว้ ก็จะรายงาน STR ไปยังสำนักงาน ปปง. จากตัวอย่างดังกล่าว พื้นที่ของผู้มีหน้าที่รายงาน กับพื้นที่เกิดอาชญากรรมเป็นพื้นที่คนละแห่ง บางกรณีพบว่า พื้นที่เกิดเหตุอยู่ในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง แต่มีบัญชีเงินฝากธนาคารที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมนั้น ๆ หลายบัญชี โดยแต่ละบัญชีถูกเปิดในต่างสาขานาการ หลายภูมิภาค หรือหลายจังหวัด

นอกจากพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีจำนวน STR มากที่สุดแล้ว พบว่าในพื้นที่ภาคใต้ คือ จังหวัดสงขลา มี STR มากที่สุด จำนวน ๔๓ รายงาน จากมูลเหตุที่พบมากที่สุดคือ การฉ้อโกง ในลักษณะการหลอกลวงให้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร การโอนเงินเพื่อชำระค่าสินค้าแต่ไม่ได้รับสินค้า การเจาะหรือแฮกเข้า Facebook แล้วหลอกยืมเงินจากญาติหรือเพื่อนผู้เสียหาย ซึ่งผู้เสียหายแจ้งความกับสถานีตำรวจในพื้นที่และพนักงานสอบสวนมีหมายเรียกพยานเอกสารไปยังสาขานาการเจ้าของบัญชี พบการรับโอนเงินจากธนาคารในต่างประเทศ ซึ่งธนาคารต้นทางแจ้งว่าเงินดังกล่าวเป็นเงินที่ได้จากการฉ้อโกง มูลเหตุอันควรสงสัยที่พบรองลงมาคือ การทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับอาชีพและรายได้ที่แจ้งไว้กับธนาคาร การปรากฏเป็นข่าวทางสื่อสาธารณะว่าเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

ภูมิภาคอื่น ๆ ที่มีจำนวน STR ในลำดับรองลงมา พบว่า แต่ละภาคมีมูลเหตุอันควรสงสัยคล้ายคลึงกัน อาทิ จังหวัดที่มีรายงาน STR จำนวนมากในลำดับต้น ๆ ในแต่ละภาค เช่น **เชียงใหม่ ขอนแก่น นครราชสีมา ชลบุรี กาญจนบุรี และนครสวรรค์** ส่วนมกรายงาน STR มีมูลเหตุอันควรสงสัยมาจากการฉ้อโกง พฤติการณ์ที่พบ เช่น โอนเงินชำระค่าสินค้าแล้วแต่ไม่ได้รับสินค้า ผู้เสียหายแจ้งความกับสถานีตำรวจในพื้นที่ และพนักงานสอบสวนมีหมายเรียกพยานเอกสารไปยังสาขานาการเจ้าของบัญชี หรือขอให้อายัดบัญชีที่ใช้ในการรับโอนเงิน และพบการรับโอนเงินจากธนาคารในต่างประเทศ ซึ่งธนาคารต้นทางแจ้งว่าเงินดังกล่าวเป็นเงินที่ได้จากการฉ้อโกง เป็นต้น

๑.๒ จำนวนประชากรของจังหวัดมักมีความสัมพันธ์กับจำนวน STR มีข้อสังเกตเกี่ยวกับจำนวนรายงาน STR ที่ส่งมาจากสาขานาการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ประการแรก จำนวนรายงาน STR มีความสัมพันธ์กับจำนวนประชากรในจังหวัดนั้น ๆ กล่าวคือ จังหวัดที่มีจำนวน STR ใน ๗ ลำดับแรก ทุกจังหวัดมีจำนวนประชากรมากกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งจังหวัดที่มีจำนวนประชากรมากอาจมีเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ และมีการทำธุรกรรมในรูปแบบต่าง ๆ หลายธุรกรรม มีจำนวนอาชญากรรมมาก รวมทั้งมีจำนวนสถาบันการเงินที่เป็นผู้มีหน้าที่รายงานมากกว่าจังหวัดที่มีจำนวนประชากรน้อยกว่า อาจส่งผลให้มีรายงาน STR จำนวนมากตามไปด้วย

๑.๓ จังหวัดที่มีจำนวน STR ไม่สัมพันธ์กับจำนวนประชากร

จังหวัดสระแก้ว (ลำดับที่ ๘) มีจำนวนประชากรเพียง ๕๖๐,๐๐๐ คน แต่มีรายงาน STR จำนวน ๒๒ รายงาน ซึ่งมากกว่าหลายจังหวัดที่มีจำนวนประชากรมากกว่า เมื่อพิจารณามูลเหตุอันควรสงสัยที่เป็นสาเหตุให้ผู้มีหน้าที่รายงานในจังหวัดสระแก้ว ส่งรายงานฯ ไปยังสำนักงาน ปปง. พบว่า STR จำนวนมากเกี่ยวข้องกับการ**ทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับอาชีพและรายได้** อาทิ ลูกค้าบัญชีเงินฝากธนาคารรายหนึ่ง ประกอบอาชีพเป็นเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ในห้วงเวลา ๓ ปี มีการฝาก/รับโอนเงิน มากกว่า ๒ แสนครั้ง และพบการถอน/โอนเงินออก มากกว่า ๕,๖๐๐ ครั้ง รวมมูลค่าทั้งการโอนและรับโอนเป็นเงินประมาณ ๖๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้ยังพบว่า STR จำนวน ๒๑ รายงาน จากทั้งหมด ๒๒ รายงาน ล้วนมาจากผู้มีหน้าที่รายงานที่อยู่ในอำเภอตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชา ได้แก่ อำเภออรัญประเทศ และ อำเภอตาพระยา ซึ่งอยู่ใกล้กับคาสีโนในประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งยังพบว่า เจ้าของบัญชีเงินฝากหลายรายเป็นบุคคลต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา น่าเชื่อว่า

อาจเกี่ยวข้องกับการรับจ้างเปิดบัญชีเพื่อรองรับเงินที่ได้จากการเล่นพนัน

จังหวัดภูเก็ต (ลำดับที่ ๑๐) ซึ่งมีประชากรประมาณ ๔๑๐,๐๐๐ คน แต่มีจำนวนรายงาน STR มากกว่าจังหวัดอื่นหลายจังหวัดที่มีจำนวนประชากรมากกว่า สำนักงาน ปปง. พบว่า ส่วนมากมูลเหตุอันควรสงสัยเกิดจากการฉ้อโกง/หลอกลวงให้โอนเงิน เช่น การซื้อสินค้าผ่านระบบออนไลน์แต่ไม่ได้รับสินค้าหลังจากโอนเงินชำระค่าสินค้าแล้ว การเจาะเข้าโปรแกรม Facebook หรือ LINE ของผู้เสียหาย แล้วสวมรอยเป็นผู้เสียหายเพื่อขอยืมเงินจากผู้อื่น การรับโอนเงินจากธนาคารในต่างประเทศซึ่งธนาคารต้นทางแจ้งว่าเงินดังกล่าวเป็นเงินที่ได้จากการฉ้อโกง นอกจากนี้ยังพบ STR ที่มีมูลเหตุอันควรสงสัยมาจากการที่ถูกค้าธนาคารเป็นผู้มีรายชื่ออยู่ในฐานข้อมูลบุคคลที่มีความเสี่ยง (AMLO Watch list) ที่ปรับปรุงข้อมูลเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๒ โดย List ดังกล่าวเป็นบัญชีรายชื่อบุคคลที่ถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือเป็นบุคคลที่ศาลได้มีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

จังหวัดพะเยา (ลำดับที่ ๑๑) มีประชากรประมาณ ๔๗๐,๐๐๐ คน เป็นอีกจังหวัดที่มีรายงาน STR จำนวนมากกว่าจังหวัดที่มีประชากรมากกว่าหรือขนาดเศรษฐกิจใหญ่กว่า สำนักงาน ปปง. ตรวจสอบมูลเหตุอันควรสงสัยแล้วพบว่า มีรายงาน STR ที่เป็นกรณีฉ้อโกงหรือหลอกลวงให้โอนเงินจากต่างประเทศ จำนวนมากถึง ๑๑ รายงาน จากทั้งหมด ๑๖ รายงาน พฤติการณ์ที่พบ คือ มีการรับโอนเงินจากต่างประเทศเข้ามาในบัญชีเงินฝากที่ถูกเปิดที่สาขาธนาคารในพื้นที่อำเภอเมืองพะเยา อำเภอเชียงคำ และอำเภอปง สถาบันการเงินในต่างประเทศแจ้งธนาคารในประเทศไทยว่า เงินที่โอนจากประเทศต้นทางเป็นเงินที่เกี่ยวข้องกับการหลอกลวงให้โอนเงิน เมื่อคำนวณจำนวนเงินสกุลต่างประเทศเป็นสกุลเงินบาท พบว่ามีมูลค่าตั้งแต่ ๒ – ๘ แสนบาท ผู้ถูกหลอกลวงให้โอนเงินมีชื่อเป็นบุคคลชาวต่างชาติและบางกรณีเป็นนิติบุคคลต่างชาติ ประเทศต้นทางของเงิน ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา อังกฤษ เยอรมนี และออสเตรเลีย

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจำนวน STR ในระดับภาค พบว่ามีความสัมพันธ์กันน้อยระหว่างจำนวนประชากรกับจำนวน STR ในระดับภาค ยกตัวอย่างเช่น พื้นที่ภาคใต้ มีจำนวนประชากรในทางทะเบียนราษฎรประมาณ ๙.๔ ล้านคน แต่มีจำนวน STR มากกว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีจำนวนประชากรประมาณ ๒๒ ล้านคน หรือภาคตะวันตก มีจำนวนประชากรในทางทะเบียนราษฎรประมาณ ๓.๔ ล้านคน ภาคตะวันออกประมาณ ๔.๗ ล้านคน ซึ่งมากกว่าภาคตะวันตกเพียง ๑.๓ ล้านคน แต่ภาคตะวันออกมีจำนวน STR มากกว่าภาคตะวันตกถึง ๔ เท่า ปัจจัยที่มีผลกับจำนวน STR อาจเกี่ยวข้องกับขนาดเศรษฐกิจ จำนวนเงินหมุนเวียน/จำนวนธุรกรรม (Transaction) จำนวนผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับภาค จากข้อมูลสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่าในปี ๒๕๖๐ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๕ จังหวัด มีผลิตภัณฑ์มวลรวมระดับจังหวัด (Gross provincial product หรือ GPP) รวมกัน มากกว่าภาคตะวันตก ประมาณ ๗ เท่า นอกจากนี้ยังอาจเกี่ยวข้องกับจำนวนสถาบันการเงินผู้มีหน้าที่รายงาน จำนวนประชากรแฝงที่อพยพเข้าไปทำงานหรือพักอาศัย ความถี่ในการเกิดอาชญากรรม จำนวนบุคลากรรวมทั้งแนวทางของผู้มีหน้าที่รายงานในการพิจารณาว่าธุรกรรมใดเป็น STR อาจมีความเข้มข้นแตกต่างกันในแต่ละแห่ง

๒. การวิเคราะห์รายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยตามมูลเหตุอันควรสงสัย

๒.๑ การทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลและฐานะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การทำธุรกรรมที่มีความถี่หรือมูลค่าสูง ไม่สอดคล้องกับอาชีพ และรายได้ของผู้ทำธุรกรรม ดังนี้

ตัวอย่างกรณีที่ ๑ เป็น STR ของธุรกรรมที่มีมูลค่าสูง (ตั้งแต่ ๕๐ ถึง ๕๐๐ ล้านบาท) ผู้ทำธุรกรรมบางรายประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน เจ้าของกิจการ บางรายเป็นบุคคลต่างด้าวซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ ส่วนมากรูปแบบการทำธุรกรรมเป็นการฝากเช็ค นอกจากการมีมูลค่าในการทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องกับอาชีพและรายได้แล้ว ยังพบว่ารายงานธุรกรรมที่มีมูลค่าสูงหลายรายงาน มีมูลเหตุอันควรสงสัยมาจากการฝากเช็คแล้วมีรายการ “เช็คคืน” ซึ่งสาเหตุของเช็คคืนอาจเนื่องมาจากการมีเงินในบัญชีธนาคารไม่เพียงพอ ลายมือชื่อหรือข้อความบนเช็คไม่ถูกต้อง บางกรณีเป็นการฝากเช็คเข้าบัญชีฯ ที่ปิดไปแล้ว

ตัวอย่างกรณีที่ ๒ ลูกค้านาคารรายหนึ่ง อายุ ๓๑ ปี แจ้งธนาคารว่าเป็นผู้ประกอบการพาณิชย์กรรมของบริษัทแห่งหนึ่ง แจ้งรายได้ ๕๐,๐๐๑ ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท

- วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ได้เปิดบัญชีเงินฝากกับสาขาธนาคารในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้วยเงินจำนวน ๕๐๐ บาท จากนั้นในวันเดียวกัน ได้ฝากเช็คเข้าบัญชีฯ ครั้งที่หนึ่ง มูลค่า ๕๐๐ ล้านบาท

- ๖ วันต่อมา ลูกค้านี้ฝากเช็คเดินทางไปยังธนาคารเดียวกันแต่ต่างสาขา ฝากเช็คมูลค่า ๕๐๐ ล้านบาท เข้าบัญชีฯ เป็นครั้งที่สอง จากนั้นลูกค้านี้ทำธุรกรรมฝากเช็คมูลค่า ๕๐๐ ล้านบาท เข้าบัญชีฯ อีก ๕ ครั้ง ครั้งละ ๕๐๐ ล้านบาท

(ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ลูกค้านี้ฝากเช็คเข้าบัญชีฯ ครั้งแรก จนถึงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ มีการฝากเช็ครวมทั้งสิ้น ๗ ฉบับ ฉบับละ ๕๐๐ ล้านบาท รวมมูลค่า ๓,๕๐๐ ล้านบาท)

- ธนาคารพบว่าในแต่ละครั้งที่ฝากเช็ค มีผลการเรียกเก็บเป็น “เช็คคืน” ทั้ง ๗ ครั้ง และครั้งสุดท้ายที่ลูกค้านี้ฝากเช็ค เป็นการฝากเช็คเข้าบัญชีฯ ที่ปิดไปแล้ว ธนาคารตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับพฤติกรรมในลักษณะดังกล่าวว่า อาจเป็นเช็คที่ส่งจ่ายเพื่อหลอกให้มีจำนวนเงินเข้าบัญชีฯ และภายในระยะเวลาเพียง ๑ เดือน มีการฝากเช็ค ๗ ฉบับที่มีมูลค่ารวมที่สูงมาก ไม่สอดคล้องกับรายได้ที่แจ้งไว้ อีกทั้งมีความผิดปกติที่มีการฝากเช็คเข้าบัญชีฯ ที่ปิดไปแล้ว

ตัวอย่างกรณีที่ ๓ ลูกค้านาคารรายหนึ่ง สัญชาติพม่า มีอาชีพเจ้าของกิจการค้าอัญมณี ค้าทองคำ มีรายได้ ๑๐๐,๐๐๐ - ๒๔๙,๙๙๙ บาทต่อเดือน เปิดบัญชีเงินฝากกับสาขาธนาคารที่ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ธนาคารพบว่าบัญชีฯ ของลูกค้านี้รับโอนเงินมูลค่าสูงภายในระยะเวลาเพียง ๑ วัน เช่น ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ มีการรับโอน ๑๔ ครั้ง รวมมูลค่ามากกว่า ๑.๕ ล้านบาท ผ่าน ATM และ Mobile banking และหากพิจารณาการทำธุรกรรมในห้วงเวลา ๑ เดือนก็จะพบว่า เฉพาะเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ มีการรับโอนเงิน ๓๑๖ ครั้ง รวมมูลค่าประมาณ ๒๙ ล้านบาท มีการโอนเงินออกจากบัญชี ๑๑๙ ครั้ง รวมมูลค่าประมาณ ๒๘ ล้านบาท ธนาคารเห็นว่าลูกค้านี้ทำธุรกรรมที่มีความถี่และมูลค่าสูง มีเงินหมุนเวียนในบัญชีฯ เกือบ ๓๐ ล้านบาทต่อเดือน ไม่สอดคล้องกับรายได้ที่แจ้งไว้ อีกทั้งลูกค้านี้เปิดบัญชีเงินฝากในพื้นที่เฝ้าระวังเป็นกรณีพิเศษด้วย

๒.๒ การทำธุรกรรมแบ่งแยกจำนวนเงินในการฝาก-ถอน เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด

พฤติการณ์การทำธุรกรรมแบ่งแยกจำนวนเงินในการฝาก-ถอน โดยทำให้จำนวนเงินในการทำธุรกรรมแต่ละครั้งมีมูลค่าต่ำกว่า ๒ ล้านบาท เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด ซึ่งมีทั้งกรณีแบ่งแยกจำนวนเงินในการทำธุรกรรมภายในบัญชีเดียวกัน หรือกรณีแบ่งแยกจำนวนเงินในการทำธุรกรรมเกี่ยวข้องกับหลายบัญชี รวมถึงการทำธุรกรรมหลายครั้งที่สาขาต่าง ๆ ของธนาคารในช่วงเวลาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ ผู้ทำธุรกรรมสามารถทำรายการฝาก-ถอน ได้ในการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียว แต่ผู้ทำธุรกรรมกลับแบ่งแยกจำนวนเงินในการทำธุรกรรม กรณีนี้ ถึงแม้จำนวนเงินจะไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด แต่ผู้มีหน้าที่รายงานจะรายงานเป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยแทน อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาการแบ่งแยกจำนวนเงิน เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสดเพียงอย่างเดียว ก็อาจจะไม่สามารถระบุได้ว่าผู้ทำธุรกรรมหรือบัญชีเงินฝากธนาคารบัญชีนี้ มีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานหรือการฟอกเงิน จึงต้องพิจารณาพฤติการณ์แวดล้อม รวมทั้งตรวจสอบว่ามีพยานหลักฐานอื่นเกี่ยวข้องด้วยหรือไม่

ตัวอย่างกรณีที่ ๔ ลูกค้านาคารรายหนึ่ง อายุ ๔๖ ปี อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน แจ้งรายได้ต่อเดือนไว้ที่ ๕๐,๐๐๐ - ๖๙,๙๙๙ บาทต่อเดือน เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ ได้รับมอบหมายจากบริษัทแห่งหนึ่ง ซึ่งประกอบธุรกิจเกี่ยวกับงานไม้ งานปูพื้น งานผนัง แจ้งประมาณการรายได้ต่อปีของกิจการว่าต่ำกว่า ๑๐ ล้านบาท ให้ฝากเงินสดเข้าบัญชีธนาคารโดยแบ่งแยกจำนวนเงินออกเป็น ๘ รายการ รายการละ ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท และอีก ๑ รายการ จำนวนเงิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๖ ล้านบาท กรณีดังกล่าว ผู้ทำธุรกรรมสามารถทำรายการฝากได้ในการทำธุรกรรมเพียงครั้งเดียว แต่กลับแบ่งแยกจำนวนเงินในการทำธุรกรรม ซึ่งผู้มีหน้าที่รายงานเชื่อว่าผู้ทำธุรกรรมมีเจตนาหลีกเลี่ยงการถูกรายงานการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด

๒.๓ การทำธุรกรรมของบุคคลที่มีรายชื่อถูกหน่วยงานราชการดำเนินการตรวจสอบ

สถาบันการเงินรายงานผลการตรวจสอบความเคลื่อนไหวทางบัญชีของบุคคลที่เป็นเป้าหมายในการสืบสวน บุคคลที่ถูกดำเนินคดีอาญาตั้งแต่ชั้นสอบสวนจนถึงศาลพิพากษาลงโทษ บุคคลที่ถูกยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหรือกฎหมายอื่น บุคคลที่ถูกกำหนด หรือเป็นบุคคลที่ศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ในช่วงเวลาดังกล่าวพบว่า

- **การฉ้อโกง** ยังคงเป็นอาชญากรรมที่เป็นมูลเหตุอันควรสงสัยจำนวนมากที่สุดเช่นเดียวกับช่วงเวลาที่ผ่านมา พฤติการณ์การฉ้อโกงที่พบส่วนมากเป็นการโอนเงินเพื่อชำระค่าสินค้าที่นำมาขายผ่านทางระบบออนไลน์ เช่น โทรศัพท์มือถือ รองเท้า กระเป๋า แต่หลังจากผู้ซื้อโอนเงินแล้วกลับไม่ได้รับสินค้าและไม่สามารถติดต่อผู้ขายได้ หรือได้รับสินค้าไม่ตรงตามที่สั่งซื้อ รวมถึงการที่คนร้ายแฮกเข้า Facebook หรือสื่อสังคมออนไลน์ประเภทอื่น แล้วสวมรอยเป็นผู้เสียหายเพื่อยืมเงินจากเพื่อนหรือญาติของผู้เสียหาย และ

พบรูปแบบการฉ้อโกงในลักษณะการกู้ยืมเงิน ในกรณีทีก่อนจะได้รับการพิจารณาว่าจะให้เงินกู้หรือไม่ ผู้กู้ต้องโอนเงินค่าดำเนินการ ค่าเอกสาร ค่ามัดจำในการทำสัญญาเงินกู้ ไปให้ผู้ให้กู้ก่อน แต่หลังจากโอนเงินแล้ว ผู้กู้หรือผู้เสียหายไม่สามารถติดต่อผู้ให้กู้ได้อีกเลย ประเภทของอาชญากรรมที่มีจำนวนรองลงมาคือการพนันและยาเสพติด ซึ่งหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายมีหนังสือไปยังธนาคารให้อายัดบัญชีฯ ของลูกค้าธนาคารที่เกี่ยวข้องกับคดีการพนันหรือยาเสพติด หรือมีหนังสือขอข้อมูลธุรกรรมทางการเงิน พบกรณีการฉ้อโกงข้ามชาติโดยผู้เสียหายเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศด้วย

ตัวอย่างกรณีที่ ๕ ลูกค้าธนาคาร อายุ ๕๒ ปี ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างกิจการพาณิชย์กรรม ในบริษัทแห่งหนึ่ง ได้เปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยตั้งแต่วันที่เปิดบัญชีฯ จนถึงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ รวมระยะเวลา ๒๑ วัน มีการรับโอนเงิน ๓,๔๓๕ ครั้ง โอนเงินออก ๒๖๒ ครั้ง มีเงินหมุนเวียนในบัญชีประมาณ ๓.๕ ล้านบาท ธนาคารสังเกตว่ามี การทำธุรกรรมที่มีความถี่และมูลค่าที่สูงมาก ต่อมาธนาคารได้รับหมายเรียกพยานเอกสารที่ออกโดยสถานีตำรวจในพื้นที่เพื่อขอตรวจสอบและอายัดบัญชีฯ เนื่องจากมีผู้เสียหายแจ้งความว่ามีบุคคลหนึ่งประกาศจะให้กู้ยืมเงินผ่าน Facebook ผู้แจ้งความหลงเชื่อและโอนเงินเข้าบัญชีของลูกค้าธนาคารรายนี้เพื่อเป็นค่าดำเนินการหลายครั้ง ซึ่งภายหลังผู้แจ้งความไม่สามารถติดต่อบุคคลที่ประกาศให้กู้ยืมเงินได้อีกเลย

๒.๔ การทำธุรกรรมของบุคคลที่ปรากฏรายชื่ออยู่ในข่าวตามสื่อสาธารณะ/สื่อมวลชน โดยมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ

ผู้ที่เป็นลูกค้าของธนาคารหรือผู้ทำธุรกรรม เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ถูกกล่าวหา ถูกจับกุมดำเนินคดีอาญา ถูกศาลพิพากษาลงโทษ ซึ่งอาชญากรรมนั้น ๆ อาจเป็นการกระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎหมายอื่น ซึ่งปรากฏตามสื่อสาธารณะหรือรายงานข่าว

ตัวอย่างกรณีที่ ๖ เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ลูกค้าธนาคารรายหนึ่งปรากฏเป็นข่าวทางสื่อสาธารณะในกรณีสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ศูนย์ปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตำรวจภูธรภาค ๙ พร้อมหน่วยทหารและฝ่ายปกครองในพื้นที่ ปฏิบัติการปิดล้อมตรวจค้นและยึดอายัดทรัพย์สินของกลุ่มนายทุนเงินกู้ ในพื้นที่จังหวัดสงขลาและกรุงเทพมหานคร ในปฏิบัติการครั้งนั้นมีลูกค้าธนาคารรายดังกล่าวถูกจับกุมดำเนินคดีข้อหาร่วมกันฉ้อโกงประชาชนด้วย อย่างไรก็ตาม ในห้วงเดือนเมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นระยะเวลา ๔ เดือนหลังจากปรากฏเป็นข่าว บริษัทหลักทรัพย์ผู้มึหน้าที่ยังคงพบการทำธุรกรรมผ่านบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ของลูกค้ารายนี้มีชื่อเป็นเจ้าของบัญชี โดยพบการขายหลักทรัพย์ผ่านเป็นบัญชี credit balance รวมมูลค่าการขายประมาณ ๗.๘ ล้านบาท พบการฝากเงินผ่านบัญชี cash balance และพบการถอนเงินผ่านบัญชี credit balance มีมูลค่าการฝากและถอนรวมประมาณ ๓๓ ล้านบาท และพบการรับโอนหลักทรัพย์จำนวน ๑๓,๒๐๐ หุ้น กรณีนี้ การซื้อขายหลักทรัพย์และการทำธุรกรรมเกิดขึ้นหลังจากที่ลูกค้าธนาคารรายนี้ปรากฏเป็นข่าวถูกจับกุมในข้อหาร่วมกันฉ้อโกงประชาชน ทรัพย์สินที่ได้จากการซื้อขายหลักทรัพย์และการทำธุรกรรมดังกล่าว อาจเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

แผนภูมิแท่ง รายงาน STR จำนวน ๖,๔๙๑ รายงาน ในห้วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ๒๕๖๒ สามารถนำมาวิเคราะห์และจำแนกตามมูลเหตุอันควรสงสัยได้ ๕ รูปแบบ ดังนี้

หมายเหตุ: เนื่องจากรายงาน STR หลายรายงานมีมูลเหตุอันควรสงสัยมากกว่า ๑ รูปแบบ เมื่อจำแนกประเภท STR โดยใช้รูปแบบมูลเหตุอันควรสงสัยเป็นเกณฑ์ จึงมีรายงาน STR ที่ต้องนับซ้ำ ดังนั้น ผลรวมร้อยละมูลเหตุอันควรสงสัยทั้ง ๕ รูปแบบจึงมากกว่าร้อยละ ๑๐๐)

*การทำธุรกรรมด้วยมูลเหตุอันควรสงสัยอื่น ๆ นอกเหนือจากมูลเหตุฯ ๔ ข้อแรก เป็นการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยความเสี่ยง ได้แก่ ความเสี่ยงอันเกิดจากลูกค้า ความเสี่ยงในพื้นที่หรือประเทศที่มีการฟอกเงิน และพฤติกรรมที่มีความเสี่ยง เช่น การโอนหรือรับโอนเงินมูลค่าสูงจากพื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงในการฟอกเงิน การทำธุรกรรมแทนโดยไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าของบัญชี การบิดเบือนข้อเท็จจริงที่แจ้งต่อสถาบันการเงิน การไม่ประสงค์แสดงตน หรือพื้นที่ที่ทำธุรกรรมไม่สอดคล้องกับที่อยู่หรือที่ตั้งสถานประกอบการของผู้ทำธุรกรรม รวมถึงการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ไม่เป็นธรรม เป็นต้น